

OKRESNÍ SOUD V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Husova 975, 562 17 Ústí nad Orlicí

tel.: 465 567 111, fax: 465 523 269, e-mail: podatelna@osoud.uno.justice.cz, IDDS: rjrabj7

NAŠE ZNAČKA: 51 Si 275/2018

VAŠE ZNAČKA:

VYŘIZUJE: Jan Gregar

DNE: 16.08.2018

Mgr. M Ž
advokát
xxx
xxxxxxx

Vážený pane magistře,

na základě Vaší žádosti ze dne 7.8.2018 Vám v příloze zasílám požadované anonymizované rozsudky.

S pozdravem

Bc. Jan Gregar v. r.
ředitel správy soudu

Přílohy: rozsudek č.j.. 6 C 78/96-96 ze dne 9.1.1998
rozsudek č.j. 19 Co 159/98-117 ze dne 12.11.1998

Za správnost vyhotovení: Jan Gregar

Okresní soud v Ústí nad Orlicí

Husova 975

562 17 Ústí nad Orlicí 1

V Praze dne 7.8.2018

Žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážení,

tímto žádám na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím o doručení kopii následujících soudních rozhodnutí:

- rozsudek **Okresního soudu v Ústí nad Orlicí** ze dne 9. ledna 1998, **sp. zn. 6 C 78/96**;
- rozsudek **Krajského soudu v Hradci Králové** ze dne 12. listopadu 1998, **sp. zn. 19 Co 159/98**.

V souvislosti s probíhajícím soudním řízením shromažďujeme relevantní judikaturu a výše uvedená soudní rozhodnutí nám mohou být velmi užitečná.

Podáním této žádosti zároveň souhlasím s anonymizováním osobních údajů na uvedených soudních rozhodnutích.

Kopie soudních rozhodnutí zašlete prosím do mé datové schránky, ID: xxxxxxxx.

S pozdravem,

ORIGINAL

51 S. 245/20K

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

č.j. 6C 78/96 - 96

Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Raďošem ve věci žalobkyně **Ludmily J**, nar. , bytem , zast. JUDr. Josefem Filipem, advokátem se sídlem v Ústí nad Orlicí, Husova 888, proti žalovanému **Ladislavu J**, nar. , bytem , zast. JUDr. Petrem Nuckoliseem, advokátem se sídlem v Ústí nad Orlicí, Nové nám. 7, o vrácení daru

t a k t o :

I. Žalovaný je povinen vrátit žalobkyni 1/4 rodinného domku čp. na stavební parcele č. , stavební parcely č. a pozemkové parcely č. /2 - zahrady, nemovitostí, zapsaných na LV č. obec Česká Třebová, katastrální území u Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí.

II. Určuje se, že žalobkyně je podílovou spoluvlastnicí jedné ideální čtvrtiny domku čp. na stavební parcele č. , jedné ideální čtvrtiny stavební parcely č. a jedné ideální čtvrtiny pozemkové parcely č. /2 - zahrady, nemovitostí, zapsaných na LV č. , obec Česká Třebová v katastrálním území u Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení částku 13.375,-- Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

IV. Na náhradě nákladů řízení státu je žalovaný povinen zaplatit ČR na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí částku 8.305,-- Kč, a to do 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d ě n í :

Žalobkyně se domáhala vydání shora uvedeného rozsudku, když v návrhu uvedla, že je matkou žalovaného a že darovací smlouvou ze dne 15. 11. 1989 převedla do vlastnictví žalovaného 1/4 rodinného domku čp. se stav. parcelou a jednu ideální čtvrtinu pozemkové parcely /2 - zahrada, nemovitostí zapsaných na LV č. pro obec

Česká Třebová, katastrální území Žalobkyně byla již před podpisem této smlouvy dohodnuta s žalovaným, že v domě bude mít bezplatné doživotní právo k bydlení a i když toto nebylo písemně ve smlouvě uvedeno, žalobkyně vycházela v ubezpěčení žalovaného, že tomu tak ve skutečnosti bude. Po smrti svého manžela se žalobkyně několik měsíců zdržovala u své dcery v

1. Na jaře roku 1994 se vrátila do České Třebové, kde utrpěla úraz. Žalovaný usoudil, že žalobkyně již není schopná v domku sama bydlet, a proto ji přestěhoval k její dceři a následně jí sdělil, že v domku nemá žádné právo k bydlení. Tímto jednáním se žalobkyně cítí být důvodně poškozena a toto jednání pokládá za nevděk vůči své osobě. Pouze vzhledem k péči své dcery nebyla nucena strávit zbytek svého života v domově důchodců. Dále pak uvedla, že se vůči ní žalovaný dopustil podvodného jednání, a to v souvislosti s projednáváním dědictví po matce žalobkyně L

, zemřelé dne 25. 2. 1980. Dodatečné dědictví po jmenované probíhalo u bývalého Státního notářství v Ústí nad Orlicí pod č.j. D 582/92. Předmětem tohoto dědictvého řízení byla čtvrtina pozemkových parcel č. /2, /2, /1, /1, /1 a /1 v katastrálním území . Žalovaný však sám pro účely tohoto dědictvého řízení sepsal plnou moc, kterou také sám jménem žalobkyně podepsal a zajistil si dokonce ověření tohoto neplatného podpisu u své známé, pracovnice M0

Obdobně pak padělal či nechal padělat údajně plnou moc sestry a na základě těchto plných mocí pak v dědictvého řízení uzavřel dědictvou dohodu, podle níž veškerý zůstavitel či majetek zdědil sám. Žalobkyně se pak o tomto podvodném jednání dozvěděla až koncem roku 1995. Toto jednání žalobkyně chápe jako podvodné jednání vůči její osobě, kterým bez jejího vědomí byla připravena o majetek, a proto ze shora uvedených důvodů uplatňuje vrácení daru ve smyslu § 630 obč. zák. Dne 17. 3. 1996 pak vyzvala žalovaného k vydání vlastnických podílů na nemovitosti, což však žalovaný odmítl.

Také jako účastnice řízení uvedla žalobkyně, že trvá na podaném návrhu s tím, že po návratu z do České Třebové jí syn řekl, že u ní nemůže bydlet a navrhoval jí umístění v domově důchodců a dále uvedla, že žádnou plnou moc nepodepsala a také že se svým synem nikdy nebyla na radnici v České Třebové, kde by něco podepisovala, a to ani tak, že by jí syn při tomto podpisu vedl ruku.

Žalovaný navrhl zamítnout podaný návrh v celém rozsahu s poukazem na to, že se o žalobkyni řádně staral a že měl dokonce sjednáno s MUDr. , že by žalobkyně v době, kdy on i jeho manželka jsou zaměstnání, docházela do pečovatelského domu, aby nebyla v domku sama a že žalobkyně se rozhodla zcela sama a dobrovolně do

ke své dceři odjet. Dále uvedl, že není pravdou, že by padělal jakékoliv podpisy na plných mocích či pověřovací knize a že veškeré podpisy učinila sama žalobkyně.

Z výpovědi dcery žalobkyně, bylo zjištěno, že žalobkyně u bydlela v roce 1993 poté, co jí zemřel manžel a v dubnu 1994 se vracela do České Třebové a asi po 3 týdnech spadla, způsobila si zranění žebra, špatně mluvila, a proto žalovaný vyslal do svého syna v podstatě s ultimativním požadavkem, aby si žalobkyni vzali, nebo že by jí musel dát do domova důchodců. Následně pak se žalovaný vyjádřil tak, že již žalobkyni v domku v České Třebové nechce a že tam nemá právo bydlení a pokud by tam přijela, že by jí nahlásil jako bezdomovce. Dále uvedla, že v dědictvého řízení po paní žádnou plnou moc žalovanému nepodepisovala. Dále uvedla, že žalobkyně po návratu k ní do neprojevovala žádný úmysl vrátit se zpět do České Třebové, avšak toto bylo v souvislosti s jednáním, ke kterému došlo ze strany žalovaného.

Z výpovědi svědka bylo zjištěno, že žalobkyně skutečně převedla 1/4 rodinného domku v České Třebové a další nemovitosti na žalovaného s tím, že bližší okolnosti k tomu neví, ale že při převodu bylo dohodnuto, že žalobkyně bude mít doživotní užívací právo k domku v České Třebové. Uvedl pak dále, že až do jara 1994, kdy si žalobkyně způsobila zranění po pádu, nebyly žádné problémy. Žalovaný se o žalobkyni staral, ale poté prostřednictvím svého syna sdělil do , že se o žalobkyni nadále starat nemůže a buď si ji vezmou do nebo že ji dá do domova důchodců. Na základě toho byla pak žalobkyně přestěhována do , kde již zůstala bydlet. Dále uvedl, že ví o tom, že jeho manželka nepodepisovala žalovanému žádnou plnou moc, i když žalovaný ji o to písemně žádal a dále že žalovaný píše žalobkyni dopisy, v nichž uvádí, jak by se o ni staral, ale že tyto dopisy jí píše spíše proto, aby to nevypadalo, že o ni nemá zájem a obsahy těchto dopisů jsou většinou lži.

Z výpovědi jako svědkyně bylo zjištěno, že syn žalovaného sdělil v , že si budou muset vzít babičku, protože jinak by ji museli dát do domova důchodců. Matka ji na základě tohoto ultimativního požadavku přivezla a od té doby babička žije v

Z výpovědi JUDr. bylo zjištěno, že tato jako advokátka podávala právní poradu žalobkyni a že též dne 29. 5. 1996 se uskutečnilo v její kanceláři jednání mezi žalobkyní a žalovaným, přičemž při tomto jednání žalovaný nijak nepopíral, že plné moci nebyly podepsány žalobkyní a její dcerou, což zdůvodňoval v přítomnosti svědkyně tím, že žalobkyně plnou moc v té době podepsat nemohla, snad pro nějaké onemocnění ruky. Bylo též předběžně dohodnuto finanční vyrovnání v předběžné částce 150.000,-- Kč. Nakonec k dohodě však nedošlo.

Z výpovědi svědkyně bylo zjištěno, že žalobkyně b byla přivezena do a že na dušičky jeli s žalobkyní do České Třebové, kde v předmětném rodinném domku, kde dříve žalobkyně bydlela, zjistili, že zde již nemá ani svou postel, že v domě je ukrutná zima, nefungovalo topení a že žalovaný na tuto návštěvu nic nepřipravil, byť o ní byl informován, takže opět museli odjet zpět.

Z výpovědi bylo zjištěno, že žalovaný se o žalobkyni řádně staral, že jí nosil obědy, nákupy. Žalovaný ji vozil k lékaři apod. Ale že však došlo k tomu, že si žalobkyně přestala brát léky, a proto tuto skutečnost jel sdělit do , neboť jeho otec měl službu a šel tam vyřídit to, že je třeba nějakým způsobem řešit bydlení žalobkyně. Věc pak byla řešena tím, že svědkyně si žalobkyni odvezla do s tím, že zatím to vyřeší tímto způsobem. Na pozdější nabídky, že může žalobkyně přijet do České Třebové nebo na léto na chatu svědka žalobkyně nijak nereagovala.

Z výpovědi svědků a , kteří nejsou v žádném příbuzenském vztahu k účastníkům, ale účastníky znají bylo zjištěno, že žalovaný se podle těchto svědků o žalobkyni řádně staral, zajišťoval jí doktora, vozil ji k doktorovi a těmto svědkům není známo, že by došlo k nějakému zanedbávání v péči.

Z výpovědi svědkyně bylo zjištěno, že tato prováděla ověřování plných mocí. Uvedla, že u ověření podpisů účastníků jsou její podpisy a dále uvedla, že si vzpomíná, že jí žalovaným bylo

řečeno, že žalobkyně má nějaký úraz ruky a že mu bylo svědkyní řečeno, že mu ověří podpis, až bude možné, aby se žalobkyně sama podepsala. Dále uvedla, že při ověřování se před ní osoba podepíše dvakrát, a to na příslušný doklad a do ověřovací knihy a že při ověřování došlo k tomu, že žalovaný žalobkyni vedl ruku při podpisu a že žalobkyně sama žalovaného o vedení ruky požádala. Nebyla schopna však podrobněji popsat, jakým způsobem ruka vedena byla.

Ze znaleckého posudku znalce PhDr. Jiřího Lišky a výsledku znalce u jednání bylo zjištěno, že podpis žalobkyně na plné moci ze dne 20. 2. 1992 není pravým podpisem žalobkyně Ludmily . Znalec došel k závěru, že v tomto případě se nejedná o padělek typu napodobeniny, ale o tzv. smyšlený podpis vyhotovený jinou osobou s určitou snahou u o částečné napodobení pravého podpisu Ludmily . Znalec nemůže vyloučit vedení ruky, ale vzhledem k absenci charakteristických znaků podpisů Ludmily , podpis spíše odpovídá padělání než vedení ruky, přičemž pokud by došlo k vedení ruky, muselo by být toto vedení ruky totální, což neodpovídá lékařské zprávě o schopnosti Ludmily v době datované sporné plné moci. Podpis na plné moci je pak podpisem jednoduchým a došlo při jeho vyhotovování k paradoxnímu jevu, že tento podpis je více vázaný než jsou podpisy pravé, a proto pro vedení ruky dle znalce nejsou žádné markantní důkazy. K podpisu Ludmily v ověřovací knize MěÚ v Č. Třebové znalec uvedl, že ani tento podpis není podpisem Ludmily a že se nedá zcela vyloučit, že oba podpisy byly vyhotoveny jednou osobou, ale za různých podmínek. Znalec měl za to, že nelze vyloučit, že podpis na plné moci mohl být prováděn v klidu, např. doma, kdežto podpis v ověřovací knize toutéž osobou, ale limitován např. časem. Vedení ruky při podpisu v ověřovací knize znalec téměř vylučuje, neboť podpis je rychlý a dynamický a k vedení ruky nebylo žádného důvodu.

Z darovací smlouvy ze dne 15. 11. 1989, sepsané před Státním notářstvím v Ústí nad Orlicí formou notářského zápisu soud zjistil, že došlo k darování předmětných nemovitostí, jejichž vrácení žalobkyně požaduje. Z výpisu z katastru nemovitostí z LV č. Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí bylo zjištěno, že předmětné nemovitosti jsou zapsány na Ladislava v katastru nemovitostí. Z lékařské zprávy MUDr. bylo zjištěno, že Ludmila utrpěla v říjnu 1991 zlomeninu hlavičky pravé pažní kosti s mírným posunem. Léčena byla konzervativně závěsem pravé ruky na šátku a rehabilitace probíhala od 22. 11. 1991 až do 13. 12. 1991, kdy ji bylo možno ukončit. MUDr. dále v lékařské zprávě uvádí, že na základě lékařské dokumentace lze předpokládat, že schopnost psát nebyla od prosince 1991 výrazněji omezena. Ze zprávy MUDr. bylo zjištěno, že tento byl ošetřujícím lékařem Ludmily od roku 1990. Poskytoval lékařskou péči jí i jejímu manželovi a po celou dobu péče o ošetření v ordinaci nebo v návštěvní službě zajišťoval jejich syn Ladislav a zajišťoval pravidelné vyšetření, podávání léků, také péči při jejich náhlých onemocněních nebo úrazech včetně doprovodu na rehabilitační oddělení nebo kontroly na interně. Péče o oba rodiče byla hodnocena jako perfektní. Z dědictvého spisu D 582/92 soud zjistil, že žalovaný se na základě plné moci ze dne 20. 2. 1992 u podepsané L. a plné moci 25. 3. 1992 podepsané účastnil jako jediný účastník v projednání dědictví dne 3. dubna 1992 a na základě citovaných plných mocí prohlásil, že Ludmila dědictví odmítá, z dědictví nic nepožaduje a rozhodnutím Státního notářství v Ústí nad Orlicí ze dne 3. 4. 1992 bylo potvrzeno dědictví na základě dohody dědiců, na základě nichž Ladislav nabyl veškerý majetek dědictví, tj. 1/4 pozemkových parcel č. /2, /2, /1, /1, /1, /1 a v evidenci nemovitostí pro obec Česká Třebová v kat. území

Na základě provedených důkazů dospěl soud k závěru, že žalobkyně neprokázala, že by se o ní žalovaný řádně nestaral a že jejím převezněním do k dceři by se vůči ní dopustil jednání odůvodňujícího vrácení daru ve smyslu § 630 obč. zák. Z provedených důkazů vyplývá, že je zcela nepochybné, že žalobkyně byla převezena ke své dceři do , že to však bylo v souvislosti s jejím zdravotním stavem a že se nemělo jednat o trvalé řešení jejího dalšího bydlení a její péče a péči o ni, což v podstatě potvrzuje i svědkyně Studničná, dcera žalobkyně. Z provedených důkazů pak vyplývá, že až do doby tohoto převozu do se žalovaný staral o svou matku příkladně a podnětem k tomuto kroku byl zdravotní stav jeho matky, kdy on sám byl zaměstnán a nemohl se plně péči o matku věnovat a stejně tak nemohla plně péči zabezpečit jeho manželka. K dořešení celé situace však nedošlo v důsledku toho, že žalobkyně zjistila, jakým způsobem bylo žalovaným vyřešeno dědické řízení ve věci D 582/92 o pozůstalé a jak opět vyplynulo z výpovědi svědkyně , žalobkyně nadále již nejevila snahu se zpět do České Třebové vrátit, což v podstatě koresponduje s výpovědí svědka , který uváděl, že svou babičku on sám taktéž opakovaně zval a to nejen do České Třebové, ale i na svou chatu na prázdniny, avšak bezvysledně.

Jiná je však dle názoru soudu situace ve vztahu k vyřešení dědického řízení citované dědické věci a k podpisu plné moci, na základě níž žalovaný dědické řízení na Státním notářství v Ústí nad Orlicí vyřizoval. Soud má za to, že ve vztahu k těmto okolnostem žalobkyně plně prokázala své tvrzení , spočívající v tom, že ona nikdy tuto plnou moc nepodepsala a že ani nikdy nebyla na Městském úřadě v České Třebové, kde by se podepisovala do nějaké knihy. Ze znaleckého posudku PhDr. Valešky dle názoru soudu je možno učinit jednoznačný závěr, že jak podpis na plné moci ze dne 20. 2. 1992, tak odois v ověřovací knize nejsou pravými podpisy žalobkyně Ludmily. Pokud jde o namítané vedení ruky, znalec v případě podpisů na plné moci uvádí, že pokud by šlo o vedení ruky, muselo by se jednat o tzv. totální vedení ruky, kdy podpis by přejímal charakteristické znaky toho, kdo ruku vedl. Z lékařské zprávy, která byla citována, pak vyplynulo, že k takovému postupu nebylo žádných důvodů, neboť zdravotní stav Ludmily jí umožňoval, aby se podepsala, což Ludmila také jako účastnice řízení uvedla a potvrdila písemným prohlášením. Pokud jde o podpis do ověřovací knihy, zde znalec uvedl, že vylučuje vedení ruky vzhledem k tomu, že podpis je dynamický, rychlý a domnívá se, že oba podpisy byly provedeny stejnou osobou a zřejmě za různých podmínek. Kromě toho je nutno hodnotit výpověď žalovaného ve vztahu k těmto podpisům, když ve vyjádření k žalobě ze dne 23. 8. 1996 označil obvinění z podvodného jednání tím, že by sám podepsal plnou moc za žalobkyni za neopodstatněné a za zcela účelové. Avšak vůbec se nezmiňoval o tom, že by jakýmkoliv způsobem žalobkyni pomáhal při provádění podpisu, ať již na plné moci nebo v ověřovací knize. Při účastnické výpovědi dne 3. 10. 1996 pak žalovaný doslova uvedl: "Plná moc, kterou mi žalobkyně udělila pro dědické řízení, byla podepsána žalobkyní před matrikářkou. Plnou moc podepisovala žalobkyně. Ta se podepsala do knihy a na formulář, že ji budu zastupovat. Text k plné moci jsem psal já." V celé této výpovědi, která je poměrně obsáhlá a podrobná se žalovaný vůbec nevyjádřil o tom, že by musel své matce při podpisu pomáhat, vést jí ruku nebo že by dokonce byla zraněna tak, že by vedení ruky bylo velmi výrazné či totální, jak uvádí znalec. První zmínka o jakémkoliv vedení ruky se objevuje teprve v protokole z 28. 11. 1996 ve výpovědi Ludmily jako účastnice řízení, kdy k dotazu JUDr. Karla Koláře, který zastupoval při tomto

výslechu JUDr. Filipa, uvedla, že se svým synem nikdy nebyla na radnici v České Třebové, kde by cokoliv podepisovala, a to ani tak, že by jí syn při podpisu vedl ruku. Prvním v celém řízení, kdo se začal vyjadřovat o vedení ruky, nebyl žalovaný ale svědkyně, matrikářka, a to teprve při výslechu ze dne 17. 4. 1997 a teprve na základě jejího tvrzení, že žalovaný vedl žalobkyni ruku při podpisu, byla znalci PhDr. Valeškovi kromě jiného položena též otázka, aby se k možnému vedení ruky vyjádřil.

Na základě shora uvedené soud považuje dodatečně uplatněné tvrzení žalovaného, že žalobkyni vedl ruku za tvrzení účelové, které je v rozporu zejména se znal. posudkem, ale též s výpovědí žalobkyně v rozporu s lékařskou zprávou a i v rozporu s výpovědí svědkyně JUDr. Kolářové tak, jak byla shora citována.

Podle § 630 se může dárce domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo ke členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy.

Za hrubé porušení dobrých mravů soud považuje jednání žalovaného spočívající v tom, že použil padělané plné moci a bez vědomí žalobkyně jednal na místo ní v dědickém řízení a disponoval bez jejího vědomí s dědictvím, k jehož dispozici byla oprávněna žalobkyně. Protože žalobkyně uplatnila vůči žalovanému požadavek na vrácení daru, který žalovaný neakceptoval, soud rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř., když žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, přiznal náhradu nákladů řízení v částce 13.375,-- Kč, přičemž tato částka sestává z nákladů právního zastoupení a soudního poplatku. O náhradě nákladů řízení státu rozhodl soud dle § 148 odst. 1 o.s.ř., kdy žalovanému uložil povinnost zaplatit částku 8.305,-- Kč, což jsou náklady svědeckého za vyplacené svědecké svědkům a a dále náklady za vyplacené znalečné znalci PhDr. Valeškovi.

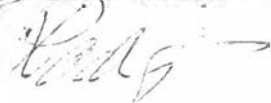
P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve lhůtě 15ti dnů ode dne jeho doručení prostřednictvím podepsaného soudu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, a to ve trojím vyhotovení.

Nebude-li povinnost tímto rozsudkem stanovená splněna dobrovolně, lze se jejího splnění domáhat návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

V Ústí nad Orlicí dne 9. ledna 1998

JUDr. Jiří Radoš

KC:rozsudek doruč - dr. Filip
- dr. Nuckolls

Kal. 15 dní PM

17.2.98

Došlo 17. února 1998

Vypraveno

OKRESNÍ SOUD V ÚSTÍ NAD ORLICÍ	
Dešle dne: 11-12-1998	hod. min.
.....KRÁT.....PŘÍLOH	
KOLKY ZA.....RUBRIK.....	

60

78/96

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

Toto rozhodnutí nese právní moc
OKRESNÍ SOUD V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

JMÉNEM REPUBLIKY

dne 12. prosince 1998

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sladkovské a soudců JUDr. Tomáše Suchánka a JUDr. Václava Kárníka ve věci žalobkyně Ludmily J nar. bytem 543, zast. JUDr. Josefem Filipem, advokátem se sídlem v Ústí nad Orlicí, Husova 888, proti žalovanému Ladislavu , nar. bytem , zast. JUDr. Petrem Nuckollsem, advokátem se sídlem v Ústí nad Orlicí, Mírové náměstí 7, o vrácení daru, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 9. ledna 1998, č.j. 6 C 78/96-95, t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se ve výroku I. m ě n í tak, že návrh, aby žalovaný byl povinen vrátit žalobkyni 1/4 rodinného domku čp. na stavební parcele č. , 1/4 pozemkové parcely č. /2 - zahrady a 1/4 stavební parcely č. , vše zapsáno na LV č. pro obec Česká Třebová, kat. území u Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí se z a m í t á .

II. Ve výroku II., III. a IV. se rozsudek okresního soudu p o t v r z u j e .

III. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady odvolacího řízení v částce 2.150,--Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud uložil žalovanému vrátit žalobkyni 1/4 rodinného domku č. na stavební parcele č. , stavební parcelu č. a pozemkovou parcelu č. /2 - zahradu, nemovitosti zapsané na listu vlastnictví č. pro obec Česká Třebová, katastrální území , u Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí. Dále okresní soud určil, že žalobkyně je podílovou spoluvlastnicí jedné ideální čtvrtiny domku č. na stavební parcele č. , jedné ideální čtvrtiny stavební parcely č. a jedné ideální čtvrtiny pozemkové parcely č. /2 - zahrady, nemovitostí zapsaných na LV č. , obec Česká Třebová, katastrální území , u Katastrálního úřadu v Ústí nad Orlicí a uložil žalovanému nahradit žalobkyni náklady řízení v částce 13.375,--Kč do tří dnů od právní moci rozsudku a zároveň nahradit státu ve lhůtě 15 dnů náklady dokazování v částce 8.305,--Kč.

Okresní soud na základě provedených důkazů dospěl k závěru, že žalobkyně neprokázala, že by se o ni žalovaný řádně nestaral a že jejím převezením do k dceři by se vůči ní dopustil jednání odůvodňujícího vrácení daru ve smyslu § 603 občanského zákoníku. Žalobkyně však prokázala svá tvrzení spočívající v tom, že ona nikdy plnou moc opravňující žalovaného zastupovat jí v dědickém řízení vedeném u Státního notářství v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. D 582/92, nepodepsala a že ani nikdy nebyla na Městském úřadu v České Třebové, kde by se podepisovala do nějaké knihy. Ze znaleckého posudku PhDr. Valešky učinil okresní soud jednoznačný závěr, že jak podpis na plné moci ze dne 20.2.1992, tak podpis v ověřovací knize nejsou pravými podpisy žalobkyně. Pokud v průběhu řízení bylo namítáno, že žalovaný při podpisu žalobkyni vedl ruku, pak znalec v případě podpisu na plné moci uvádí, že pokud by šlo o vedení ruky, muselo by se jednat o tzv. totální vedení ruky, kdy podpis by přejímal charakteristické znaky toho, kdo ruku vedl. Z lékařské zprávy pak bylo zjištěno, že zdravotní stav žalobkyně v době vyhotovení plné moci umožňoval, aby se podepsala sama. Pokud pak jde o podpis do ověřovací knihy, pak znalec vyloučil vedení ruky vzhledem k tomu, že podpis je dynamicky rychlý a tento podpis byl proveden stejnou osobou, jaká podepsala plnou moc, ovšem za jiných podmínek. Kromě toho se žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 23.8.1996 vůbec nezmiňoval o tom, že by snad podpis měl být žalobkyní učiněn za jeho pomoci ať již na plné moci nebo v ověřovací knize. Shodně pak vypovídal ve své účastnické výpovědi 3.10.1996. První zmínka o eventuelním vedení ruky se objevila až ve výpovědi žalobkyně, kdy k dotazu právního zástupce uvedla, že nikdy nebyla na radnici v České Třebové, kde by cokoli podepisovala, a to ani tak, že by jí žalovaný při podpisu vedl ruku. O vedení ruky se pak zmínila také matrikářka, svědkyně , 17.4.1997. Pokud pak žalovaný dodatečně uplatnil tvrzení, že žalobkyni vedl ruku, považoval okresní soud takové tvrzení za účelové, které bylo vyvráceno zejména znaleckým posudkem, ale též výpovědí žalobkyně a bylo v rozporu s lékařskou zprávou i s výpovědí svědkyně , která potvrdila, že v její kanceláři se dne 29.5.1996 vedlo jednání mezi účastníky, při kterém žalovaný nijak nepopíral, že plnou moc nepodepsala žalobkyně, což zdůvodňoval

v přítomnosti svědkyně tím, že žalobkyně plnou moc podepsat nemohla snad pro nějaké onemocnění ruky. Okresní soud považoval jednání žalovaného spočívající v tom, že použil padělané plné moci a bez vědomí žalobkyně jednal namísto ní v dědickém řízení a disponoval bez jejího vědomí s dědictvím, k jehož dispozici byla oprávněna žalobkyně, za hrubé porušení dobrých mravů. Proto žalobě v plném rozsahu vyhověl.

Žalovaný v odvolání namítal, že okresní soud nesprávně zhodnotil provedené důkazy, když neuvěřil svědkyni , která podpis na plné moci ověřila a potvrdila, že žalobkyně požádala žalovaného, aby jí při podpisu vedl ruku. Tato svědkyně pracuje léta jako veřejný činitel a není proto důvodu, aby soud její výpovědi nevěřil. Naopak pokud se týká výpovědi svědkyně o průběhu jednání o mimosoudním vypořádání účastníků, pak žalovaný byl při tomto jednání bez právního zastoupení, silně stresován, neboť mu bylo sděleno, že za padělání plných mocí mu hrozí trest 5 let. Okresní soud dále přikládal nadměrný význam některým přednesům znalce, které on sám označoval za pouhé domněnky. Způsob, jak došlo k podpisu plné moci a jak je zjištěn z výpovědi žalovaného a z výpovědi svědkyně , popírá pouze žalobkyně, znalec jej přitom nevylučuje. Tento způsob není vyloučen ani lékařskou zprávou, o níž se žalobkyně snaží opírat. Pokud jde o svědkyni , je až příliš zřejmé, že obsah přednesů účastníků jednání z 29.5.1996 hodnotí ve prospěch své tehdejší klientky. Žalovaný tedy nadále trval na tom, že žalobkyně plnou moc podepsala před matrikářkou, on sám pak nepřikládal a nepřikládá žádný právní význam té skutečnosti, že žalobkyni poskytl při jejím podpisu pomoc. Navrhl, aby dokazování bylo doplněno a byla provedena konfrontace žalobkyně a svědkyně a dále bylo nařízeno lékařské vyšetření, příp. znalecký posudek z oboru psychiatrie, v rámci něhož by bylo zjištěno, zda je žalobkyně schopna chápat průběh řízení a jeho výsledky. V tom směru proto žalovaný navrhl zrušení rozsudku okresního soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Pokud by krajský soud uznal námitky žalovaného vznesené v odvolání, pak navrhl změnu rozsudku okresního soudu a zamítnutí žaloby.

Žalobkyně navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného s tím, že znaleckým posudkem bylo prokázáno, že podpis na plné moci není pravý a že nevznikl ani tak, že by při podpisu žalovaný žalobkyni vedl ruku. Výpověď svědkyně je pak nevěrohodná. Navržené důkazy považovala za nadbytečné.

Krajský soud přezkoumal napadený rozsudek i řízení jeho vyhlášení předcházející a dospěl k závěru, že okresní soud rozhodl v souladu se zjištěným skutkovým stavem (§ 153 odst. 1 o.s.ř.), když provedené důkazy řádně zhodnotil (§ 132 o.s.ř.), a to jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti. Pokud žalovaný odvozuje věrohodnost výpovědi svědkyně zejména z té skutečnosti, že svědkyně pracuje ve funkci matrikářky, není tato skutečnost sama o sobě důvodem, aby soud výpověď této svědkyně považoval za a priori věrohodnou. V tomto řízení má postavení svědkyně a je třeba její výpověď hodnotit jako všechny ostatní výpovědi svědků podle stejných zásad. Naopak nelze přehlédnout, že svědkyně je svým způsobem na výsledku tohoto sporu osobně zainteresována. Nelze přehlédnout, že důsledky

takové výpovědi, ve které by svědkyně připustila, že plná moc před ní podepsána nebyla, by znamenaly přinejmenším připuštění velmi vážného porušení pracovní kázně svědkyně. Pokud se týká výpovědi svědkyně, pak ona nemohla mít žádný osobní zájem na výsledku hodnocení její výpovědi, neboť hodnocení její výpovědi nemůže mít žádný dopad na hodnocení její činnosti při zastupování žalobkyně v mimosoudním vyřizování sporu účastníky. Pokud pak žalovaný při odvolacím jednání prostřednictvím svého právního zástupce zdůraznil, že byl při jednání u o mimosoudním vypořádání účastníků stresován, neboť mu bylo sděleno, že za padělání plných mocí mu hrozí trest 5 let, pak právě toto tvrzení spíše podporuje závěr, že plnou moc žalobkyně nepodepsala, neboť jinak žalobce neměl důvodu, aby si v příčinné souvislosti s informací o event. trestním postihu za padělání listiny, resp. podpisu, činil jakékoliv starosti. Rovněž odvolací námitka žalobce, že okresní soud přecenil při hodnocení důkazů závěry znaleckého posudku, neodpovídá obsahu spisu. Okresní soud správně vycházel jak z písemně podaného znaleckého posudku, tak i z výpovědi znalce, který jednoznačně podpis na plné moci označil za padělaný s tím, že padělatel vyhotovil podpis z větší části svým rukopisem, i když se zde projevovala snaha o zachování rázu podpisu žalobkyně, což se mu nepodařilo, neboť odchýlných znaků zjistil znalec hodně. Závěr okresního soudu o tom, že za hrubé porušení dobrých mravů je třeba považovat jednání žalovaného spočívající v tom, že použil padělané plné moci a bez vědomí žalobkyně jednal namísto ní v dědickém řízení a disponoval bez jejího vědomí s dědictvím, k jehož dispozici byla oprávněna žalobkyně, považuje krajský soud za závěr odpovídající skutkovým zjištěním. Provedení dalších, v odvolání žalovaným navržených důkazů, krajský soud považuje za nadbytečné.

Ve smyslu § 630 o.z. se dárce může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy. Znamená to tedy, že dárce vzniká právo požadovat vrácení toho, co bylo předmětem darování, jestliže se obdarovaný k němu nebo ke členům jeho rodiny chová tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy. Využije-li dárce tohoto práva, zaniká darovací vztah okamžikem, kdy jeho projev vůle došel obdarovanému. Tímto okamžikem se obnovuje původní právní vztah, t.j. obnoví se vlastnictví dárce k věci a obdarovaný, který se stal neoprávněným držitelem, je povinen věc mu vydat. Protože tato povinnost není zvlášť upravena, je třeba použít ustanovení, které upravuje právní vztahy nejbližší (§ 853 o.z.), a to zejména se zřetelem k tomu, co bylo předmětem darovací smlouvy. Vzhledem k tomu, že předmětem darování byly nemovitosti, přichází jako právní prostředek nápravy žaloba o určení vlastnictví. Na tomto určení má žalobkyně naléhavý právní zájem, neboť bez tohoto určení by nedocílila změny zápisu v katastru nemovitostí. Z obsahu spisu je přitom nepochybné, že projev vůle žalobkyně, t.j. výzva k vrácení daru, byl učiněn dopisem ze 17.3.1996, jehož převzetí žalovaný nepopírá. Dárce se přitom může domáhat vrácení daru v kterémkoli časovém odstupu od uzavření darovací smlouvy. Protože jde o majetkové právo, promlčuje se ve lhůtě podle § 101 o.z., která počíná běžet od doby, kdy chování obdarovaného naplnilo znaky uvedené v tomto ustanovení. V průběhu řízení však námitka promlčení vznesena nebyla.

Naléhavý právní zájem žalobkyně na požadovaném určení krajský soud tedy zkoumal také se zřetelem ke konečnému smyslu rozhodnutí, jehož vydání se žalobkyně domáhala, a dospěl k závěru, že naléhavý právní zájem ve smyslu § 80 písm. c/ o.s.ř. je v tomto případě dán, neboť podkladem pro záznam vlastnického práva žalobkyně do katastru nemovitostí může být jen listina osvědčující její vlastnické právo (§ 7 odst. 1 a 2 ve spojení s § 1 odst. 1 zák. č. 265/1992 o zápisech vlastnických vztahů a jiných věcných práv k nemovitostem ve znění změn a doplňků). Krajský soud proto rozsudek okresního soudu ve výroku II. jako věcně správný potvrdil.

Podle ust. § 630 o.z. se dárce může domáhat vrácení daru. Problémem je ovšem formulace petitu takové žaloby, neboť ve smyslu § 257 o.s.ř. může být výkon rozhodnutí proveden jen způsoby uvedenými v občanském soudním řádu. Vrácení nemovitosti však nepřichází v úvahu, neboť výkon rozhodnutí takového typu občanský soudní řád nezná. Přicházelo by v úvahu vyklizení nemovitosti, ale v tom smyslu žalobkyně v průběhu řízení žalobu nezměnila. Krajskému soudu proto nebylo, než rozsudek okresního soudu ve výroku I. změnit a žalobu v tomto rozsahu zamítnout.

Krajský soud dále potvrdil rozsudek okresního soudu i ve výrocích o nákladech řízení a nákladech dokazování, když žalobkyně měla v řízení úspěch, neboť i když petit žaloby na vrácení nemovitosti byl zamítnut, žalobkyně dosáhla účelu žaloby výrokem o určení vlastnictví. Výrok o nákladech řízení a nákladech dokazování tak odpovídal ust. § 142 odst. 1 a § 148 odst. 1 o.s.ř.

V odvolacím řízení žalovaný nebyl úspěšný, žalobkyně byla úspěšná a proto ve smyslu § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. má právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Jedná se o náklady právního zastoupení za dva úkony po 1.000,--Kč a dvě paušální náhrady hotových výloh po 75,--Kč podle § 9 odst. 3 a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.

Č e n í : Proti tomuto rozsudku není přípustné odvolání.

V Hradci Králové dne 12. listopadu 1998

Předsedkyně senátu :

